

รายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ 1/2528

วันที่ 31 มกราคม 2528 เวลา 10.00 น.

ณ ห้องประชุมกรุงเทพฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรรมการเข้าประชุม

1. นายผัน บุญชิต	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานกรรมการ	กรรมการ
2. นายไพบูลย์ พະລາຍະສຸດ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
3. นายเฉลิมศักดิ์ นากระสาสกัด	รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
4. นายกิจชา มีนะกรผล	เศรษฐีกร ๖ (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
5. นายสิทธิลาก วสุรัต	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
6. นายประมวล เสศวรรษ	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมพืชฟันธุ์ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
7. ร.ต.ต.อิศเรศ นิตวงศ์	หัวหน้างานการสารานุภาพ (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
8. นายประสิทธิ์ ศรีจิต	รองอธิบดีกรมที่ดิน (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
9. นายสุวรรณ ไทรผล	รองผู้จัดการ ชกส. (แทนผู้จัดการ ชกส.)	กรรมการ
10. นายอุดม หิรัญพฤกษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
11. ดร.ประจิตร ทินกร	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
12. นายสมเดช นวลสาลี	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
13. นายพินิพ สุวรรณะกุล	เลขานุการ ส.ป.ก.	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการบูรณาภิเษกในมาปะรุน

1. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
2. นายอิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ
3. นายนาริน อัตถะโยธิน
4. นายอาชว์ เทศาลาນันท์
5. นายวิรัตน์ อุบลราชกุล

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายวิศิษฐ์ หุตจะจิตร์
2. นายสุวรรณ ไทรงาน
3. นายปีติพงศ์ พึงบุญ ณ อยุธยา
4. นายເພື່ອມ ຍິມເນີຍມ
5. นายกิตติ ศันษา
6. นายณัทธกานน์ บุศยอังกูรา
7. นายไฟโรมัน โลกนิยม
8. นายสมศักดิ์ ໂກສູງວັດນະ
9. นายพินิจ นิภาวรรณ
10. นายปรีชา พันธุ์วิชิต
11. นายมาโนชัย คุ้วราภุล
12. นายจรินทร์ พิทยาภรณ์
13. นายประบูรณ์ ทินกร
14. นายปกรณ์ จันทรศิริ
15. นายกฤษศก์ ใจธารอน
16. นายสมพร ภู่พัฒนวิญญุลย์
17. นายประเสริฐ รุจิวนิชย์กุล
18. น.ส. เนตรนุช ฤลศิริพฤกษ์
19. น.ส. พิมพ์วรรณ อนันดาเสรี

บูรณาภิเษกของก្រោមបាយនិង

(ແພນອិច្ឆិករាជក្រឹត្តប្រជាពលរដ្ឋ និងប្រជាធិបតេយ្យ)

ដៃវិទ្យាភាសាអង់គ្លេស ៧

(ແພນອិច្ឆិករាជក្រឹត្តសេវាសងក្រោះ និងប្រជាធិបតេយ្យ)

រងគ្រប់គ្រង ស.ប.ក.

ឬបុណ្យប្រជាធិបតេយ្យ

ជាប្រធានប្រើប្រាស់ ៤

ក្រសួងពេទ្យ

ជាប្រធានប្រើប្រាស់ ស.ប.ក.

20. นางพรพิมล รักษาพราหมณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
21. น.ส. ฤทธิ์ สามยาชีวิน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
22. น.ส. เพศรรัตน์ กองวงศากา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
23. นายเทพฤทธิ์ อุณพันธ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
24. น.ส. ประไก ถุณาทัย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
25. น.ส. ศิริรัตน์ ใจดีเลอสก์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
26. นายถกล แซมหิรัญ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 10.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1

เรื่องที่ประชุมแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ท่านประธานกล่าวเปิดประชุม และได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า เมื่อรับที่ 17 มกราคม 2528 ท่านประธานเองในฐานะรัฐมนตรีช่วยวิชาการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เดินทางไปเป็นประธานมอบหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมทั้งได้มอบสัญญาเชื้อให้แก่เกษตรกรเป็นครั้งแรก ซึ่งเกษตรกรที่ได้รับที่ดินทางก็มีความรู้สึกประทับใจเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่ง เอก鞍การคณะกรรมการได้อ้อนุญาตโดยท่านประธานเพื่อนายภาพ เลื่อนแสดงผลงานคำดำเนินงานปฏิรูปที่ดินประจำปี 2527 ให้คณะกรรมการรับฟังและรับทราบก่อน ที่จะพิจารณาเรื่องตามระเบียบวาระที่ 2 ต่อไป ซึ่งท่านประธานได้อ้อนุญาต

ระเบียบวาระที่ 2

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ 12/2527

ที่ประชุมได้มีมติรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ 12/2527 เมื่อรับที่ 24 ธันวาคม 2527 โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ 3

เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 3.1

มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 11/2527 เรื่องที่ 3.2

ขออนุมัติใช้เงินของกองทุนฯ เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างโรงสีข้าวของ สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน 3 จังหวัด

เลขานุการคณะกรรมการฯ ได้เสนอและซึ่งแจงเรื่องนี้ที่ประชุมว่า ตามที่ ส.ป.ก. ได้เสนอขออนุมัติใช้เงินของกองทุนฯ เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างโรงสีข้าว ของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน 3 จังหวัด ที่คณะกรรมการฯ ในการประชุม ครั้งที่ 11/2527

เรื่องที่ 3.7 หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินภูมิทนา และที่ดินโดยเสร็จพระราชกุศล

เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มอบหมายให้ นายพินิจ นิภาวรรณ นักสัตติ ๖ กองวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก. เป็นผู้เสนอและซึ่งแจ้งเรื่องนี้ที่ประชุม ชื่นนายพินิจ นิภาวรรณ ให้เสนอและซึ่งแจ้งว่า ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ได้โปรดเกล้าฯ พระบาทที่ดินทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ (ที่ดินภูมิทนา) ในแก้ ส.ป.ก. เนื้อที่หงหง ๔๑,๑๒๒-๑-๒๗ ไว้ เพื่อให้นำไปคำเนินการปฏิรูปที่ดินนั้น และมีเจ้าของที่ดินหลายรายได้เจรจาอย่างมาเป็นระยะทาง ร่วมบริจากที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน (ที่ดินโดยเสร็จพระราชกุศล) อีก ๗,๔๘๗-๑-๙๖ ไว้ นั้น ส.ป.ก. ได้รับที่ดินดังกล่าวมาแล้วจึงได้คำเนินการตามขั้นตอนการปฏิรูปที่ดิน โดยจัดให้เกย์ตระกร เช่าทำประโยชน์ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ และจัดเก็บค่าเช่าในอัตราที่แตกต่างกันไป เช่น

ที่ดินภูมิทนา

จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี เก็บค่าเช่าลดลง ร้อยละ ๒๐ จากอัตราค่าเช่าเดิมที่เกย์ตระกร ชำระให้สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

จังหวัดนราธิวาส เก็บค่าเช่าลดลงร้อยละ ๒๐ จากอัตราค่าเช่าเดิมที่เกย์ตระกร ให้ชำระให้กับผู้เช่าจากสำนักงานทรัพย์สินฯ และบางส่วนเก็บค่าเช่าลดลงร้อยละ ๒๐ จากอัตราค่าเช่าเดิมที่เกย์ตระกร ให้ชำระให้กับผู้เช่าจากสำนักงานทรัพย์สินฯ และในภายหลังจังหวัดนราธิวาส ได้มีการจัดระบบแปลงเกษตรกรรมขึ้นใหม่ โดยรวมที่ดินภูมิทนาและที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อมาเข้าด้วยกันจึงได้เรียกเก็บค่าเช่าตามหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินเอกสารคือ อัตราร้อยละ ๓ ของราคาที่ดินเฉลี่ยห้องแปลง

ที่ดินโดยเสร็จพระราชกุศล

จังหวัดจันทบุรี เก็บค่าเช่าลดลงร้อยละ ๒๐ จากอัตราค่าเช่าที่เกย์ตระกร เคยชำระในแก้เจ้าของที่ดิน

ส.ป.ก. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าแนวทางปฏิบัติในเรื่องการเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินในที่ดินภูมิทนา และที่ดินโดยเสร็จพระราชกุศลนั้น ปัจจุบันได้มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ และนอกจากนั้นยังแตกต่างกันการเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินในที่ดินเอกสารที่ ส.ป.ก. จัดซื้อมาเพื่อคำเนินการปฏิรูปที่ดินอีกด้วย ส.ป.ก. จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินในที่ดินภูมิทนาและที่ดินโดยเสร็จพระราชกุศลเพื่อก่อปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เนื่องจากการเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินในที่ดินเอกสารไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ถือปฏิบัติเมื่อตนกันทุกพื้นที่ไปแล้วโดยมติคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๒๕ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๒๕ และประกอบกับในการคำเนินการปฏิรูปที่ดินในขั้นการจัดระบบแปลงเกษตรกรรมใหม่ หากในพื้นที่คำเนินการมีทั้งที่ดินเอกสารที่ ส.ป.ก. จัดซื้อมา ที่ดินภูมิทนาและ/หรือที่ดินโดยเสร็จพระราชกุศล ตั้งປะปนเป็นผืนเดียวติดกัน จะเป็นท้องรวมที่ดินดังกล่าวเข้าด้วยกันเพื่อการจัดระบบแปลงเกษตรกรรม

และจำเป็นต้องเรียกเก็บค่าเช่าตามหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินเอกชน ดังกรณีของจังหวัดนราธิวาส ข้างตน ดังนั้น ส.ป.ก.จึงเห็นสมควรนำเอาหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินตามที่คณะกรรมการฯ ครั้งที่ 6/2525 มาใช้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับกรณีของที่ดินภูมิทัศน์และที่ดินโคลน เส้นดินพืชราชภัฏสุดด้วย ซึ่งหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในที่ดินเอกชนตามที่คณะกรรมการฯ ได้มีมติกำหนดไว้ในการประชุมครั้งที่ 6/2525 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2525 นั้น มีดังนี้

1. ในการรับผู้เช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นเกษตรรายใหม่ ไม่ได้เช่าที่ดิน ในบ่วงเวลาใกล้เคียงแปลงที่ดินที่ ส.ป.ก.จัดให้เช่า กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินให้เท่ากันร้อยละ 3 ของราคาที่ดินก่อสร้าง ส.ป.ก.ซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน (คงเดิมตามที่คณะกรรมการฯ ครั้งที่ 5/2522 และที่ 2/2524)
2. ในการรับผู้เช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้เช่าเดิมอยู่แล้ว หรือได้เช่าที่ดินบริเวณใกล้เคียงแปลงที่ดินที่ ส.ป.ก.จัดให้เช่า ถ้าค่าเช่าที่เคยจ่ายหรือตกลงไว้จะจ่ายให้กับเจ้าของที่ดินเดิมแทนสูงกว่าค่าเช่าที่กำหนดตามข้อ 1 ก็ให้เก็บตามที่กำหนดแต่หากต่ำกว่าให้เก็บตามที่เคยจ่ายหรือตกลงไว้จะจ่ายให้เจ้าของที่ดินเดิม (คงเดิมตามที่คณะกรรมการฯ ครั้งที่ 5/2522 และที่ 2/2524)
3. ถ้ามีดินในพื้นที่โครงการใดที่ได้จัดซื้อมาเพื่อการแบ่งแปลงใหม่ และการแบ่งแปลงนั้นมีผลทำให้แปลงที่ดินใหม่มีการคามเกี่ยวกับที่ดินหลายโฉนด ซึ่งมีราษฎรจัดซื้อต่างกันแล้วกำหนดอัตราเช่าให้เท่ากันร้อยละ 3 ของราษฎรเดิมเฉลี่ยต่อไร่ ตามราษฎรจัดซื้อหรือเวนคืนของแปลงที่อยู่ภายในกลุ่มที่จัดแบ่งแปลงนั้น (เพิ่มเติมไปจากหลักเกณฑ์ ตามที่คณะกรรมการฯ ครั้งที่ 5/2522 และที่ 2/2524)
4. ในการรับผู้เช่าที่ดินเพื่อเกษตรลงแปลงรุนแรงผ่านไปแล้ว และมีเกษตรกรบางรายได้รับเงินที่ต่ำกว่าที่กำหนด ถ้าหากว่าเกษตรกรต้องการเช่าที่ดินเพิ่มเติมอีก และ ส.ป.ก.สามารถซื้อที่ดินแปลงใหม่ที่มีพื้นที่ติดกันได้เพิ่มเติม การเรียกเก็บค่าเช่าจากเกษตรรายนั้นให้จราษฎรเปรียบเทียบระหว่างเนื้อที่ที่เกษตรกรได้เช่าเดิม (ก่อนที่ ส.ป.ก.จะซื้อที่ดินแปลงใหม่เพิ่มเติม) กับเนื้อที่ใหม่ที่จะจัดให้เกษตรกร เช่า การคิดอัตราค่าเช่าให้คิดจากอัตราค่าเช่าที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ได้กำหนดไว้จากพื้นที่ส่วนใหญ่ (เพิ่มเติมไปจากหลักเกณฑ์ ตามที่คณะกรรมการฯ ครั้งที่ 5/2522 และที่ 2/2524)

5. ถ้าผู้เช่ารายใดเห็นว่าค่าเช่าไม่เป็นธรรมหรือหลักเกณฑ์ไม่เหมาะสมให้จัดทำคำร้องต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาเป็นประการใดแล้วให้เสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาต่อไป (คงเดิมตามที่คณะกรรมการฯ ครั้งที่ 5/2522 และที่ 2/2524)

ประเด็นที่เสนอขออนุมติ

ขออนุมติให้หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินในที่ดินภูมิทนาและที่ดินโคย เสศ্রัชพาราชกุศล ดังนี้

1. ให้ใช้หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในที่เอกสารตามมติคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 6/2525 เป็นหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินภูมิทนาและที่ดินโคยเสศ্রัชพาราชกุศล

2. ให้ราคาน้ำที่ดินต่อไร่ที่ใช้ในการคำนวณอัตราค่าเช่าที่ดินในที่ดินภูมิทนาและที่ดินโคยเสศ্রัชพาราชกุศลหมายถึง

2.1 ราคาน้ำที่ดินต่อไร่ในที่ดินภูมิทนาคือมูลค่าที่ดินต่อไร่ที่ ส.ป.ก.กำหนดให้เป็นมูลค่าที่ดินให้กับสำนักงานทรัพย์สินฯ

2.2 ราคาน้ำที่ดินต่อไร่ในที่ดินโคยเสศ্রัชพาราชกุศลคือมูลค่าที่ดินต่อไร่ตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าที่ดินของ ส.ป.ก.

มติคณะกรรมการฯ คณะกรรมการไกพิจารณาเรื่องนี้แล้วมีมติอนุมติให้ใช้หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินในที่ดินภูมิทนา และที่ดินโคยเสศ্রัชพาราชกุศล ตามที่ ส.ป.ก.

เสนอห้อง 2 ประเด็น คือ

1. ให้ใช้หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในที่เอกสารตามมติคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 6/2525 เป็นหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินภูมิทนาและที่ดินโคยเสศ្តิพาราชกุศล

2. ให้ราคาน้ำที่ดินต่อไร่ที่ใช้ในการคำนวณอัตราค่าเช่าที่ดินในที่ดินภูมิทนาและที่ดินโคยเสศ្តิพาราชกุศลหมายถึง

2.1 ราคาน้ำที่ดินต่อไร่ในที่ดินภูมิทนาคือมูลค่าที่ดินต่อไร่ที่ ส.ป.ก.กำหนดให้เป็นมูลค่าที่ดินให้กับสำนักงานทรัพย์สินฯ

2.2 ราคาน้ำที่ดินต่อไร่ในที่ดินโคยเสศ្តิพาราชกุศลคือมูลค่าที่ดินต่อไร่ตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าที่ดินของ ส.ป.ก.

อนุฯ คณะกรรมการฯ ได้อ่านให้ ส.ป.ก. ตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ดินทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ที่พระราชสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชนิเวศน์ ส.ป.ก. เพื่อจะนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินและ ส.ป.ก. เรียกชื่อที่ดินดังกล่าวว่า "ที่ดินภูมิทนา" นั้น เป็นชื่อที่ใช้เรียกโดยได้รับพระราชทานมาแล้วหรืออย่างไร หากยังไม่ได้รับพระราชทานชื่อมา ขอให้ ส.ป.ก. ดำเนินการขอพระราชทานโดยผ่านทางสำนักราชเลขานุการต่อไป

๓๓

- ๓๑ -

เบื้องนี้ นายเฉลิมศักดิ์ นากระสาสก์ มีความเห็นว่า ตามเงื่อนไขของโครงการ
 ความช่วยเหลือเพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารฯ ในข้อ 2 โดยระบุว่า ความช่วยเหลือที่ได้รับดังกล่าว
 ฝ่ายไทยจะต้องนำไป จำหน่าย กําเนธกรกรหรือกลุ่มกําเนธกร ในราคากลาง เงื่อนไขที่ฝ่ายไทย
 กำหนด และนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายไปฝากไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ตามวงเงินที่กำหนด
 ไว้ในข้อตกลง (Exchange of Note) ในแต่ละปี ดังนั้น การที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 ได้อนุมัติให้ ส.ป.ก. รับเครื่องสืบขาวหั้ง ๓ เครื่อง มาดำเนินการภายใต้โครงการความช่วยเหลือ
 เพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารฯ จึงน่าจะเป็นการอนุมัติโดยยินดีเงื่อนไข เพราะตามข้อตกลงนั้น ฝ่ายไทย
 จะต้องนำไปจำหน่ายแก่ กําเนธกรกรหรือกลุ่มกําเนธกร เท่านั้น หั้งนี้มีไตรอุบคุณถึง ส.ป.ก. ซึ่งเป็น
 ส่วนราชการแทบทุกแห่ง พร้อมนี้ได้ออกให้มีการบันทึกข้อสัมภพไว้ในรายงานประชุมครั้งที่ไปด้วย

เดือนธันวาคม ๑๑.๒๐ ๖.

(นายพินิษ สุวรรณะชัย)

เดชาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม